

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
діяльності

_____ І. В. Петрова
«31»серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 12.03. Жіноче та феміністичне мистецтво

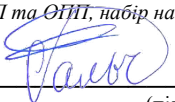
рівень вищої освіти	<u>«Бакалавр» (освітній рівень перший)</u>
галузь знань	<u>02 «Культура і мистецтво»</u>
освітня програма	<u>«Графічний дизайн»</u>
спеціальність	<u>022 «Дизайн»</u>
тип дисципліни	<u>за вибором</u>
мова викладання	<u>українська</u> (українська/англійська)

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення
«світньо-професійної програми
(для акредитованих ОПП та акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проєктної групи (для ліцензованих
ПП та ОПП, набір на які здійснюється вперше)

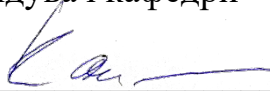

_____ О.С.Гальчинська
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри _____
мистецтвознавства і мистецької освіти
(назва кафедри)

«27» серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри

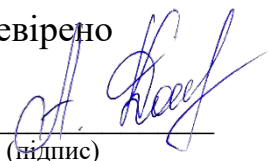

_____ О. С. Кашшай
(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма навчальної дисципліни «Жіноче та феміністичне мистецтво» для здобувачів вищої освіти за першим освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр») за спеціальністю 022 «Дизайн», ОПП «Графічний дизайн». КДАДПМД імені М. Бойчука. 2026. 25 с.

Розробник: Леонтєва Олена Валеріївна, доктор філософії, доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти КДАДПМД ім. М. Бойчука, e-mail: leontieva_o@kdidpamid.edu.ua

Робочу програму перевірено

Декан факультету

(підпис)

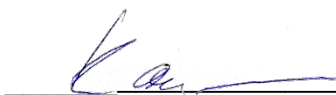
А. В. Дяченко
(ініціали, прізвище)

31.серпня 2026

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні Науково-методичної ради факультету _декоративно-прикладного мистецтва_.

Протокол засідання НМР факультету 31.08.2026 № 1

Голова НМР факультету

О.С.Кашшай

©Леонтєва О. В., 2026 рік
© КДАДПМД ім. М. Бойчука, 2026 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	За вибором здобувача
Електронна адреса – https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-grafichnogo-dyzajnu/	Спеціальність (професійне спрямування): 022 «Дизайн» ОПП «Графічний дизайн»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 4		4-й
		Семестр
Загальна кількість годин – 150		8-й семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5; самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь (освітньо- кваліфікаційний рівень): «Бакалавр» (освітній рівень перший)	Лекції
		40 год.
		Практичні
		30 год.
		Семінарські заняття
		Самостійна робота
		80 год.
		Індивідуальні завдання:
		-
		Вид контролю:
		Поточний, підсумковий
		Форма контролю:
		Диференційований залік

2. Мета та заплановані результати навчання

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни – сформувати у здобувачів вищої освіти системне, науково обґрунтоване та вільне від стереотипів уявлення про жіноче та феміністичне мистецтво, його історичний розвиток, основні ідеї, художні стратегії та місце в сучасній візуальній культурі; сприяти розумінню проблем репрезентації гендеру, ідентичності та соціальних ролей у мистецтві й дизайні, розвитку критичного мислення та здатності усвідомлено аналізувати й інтерпретувати візуальні образи та використовувати набуті знання у професійній дизайнерській діяльності.

2.2. Заплановані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Жіноче та феміністичне мистецтво» відповідно до освітньо-професійних програм передбачено формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 8. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК-5. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

СК-11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН-3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

ПРН-7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньопроектних вирішень.

ПРН-13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.

ПРН-14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

3. Передумови вивчення дисципліни

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1.	ОК 1. Філософія
2.	ОК 3. Історія зарубіжного та українського мистецтва
3.	ОК 19. Історія дизайну

4. Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

Знати:

- основні етапи становлення і розвитку жіночого та феміністичного мистецтва, його провідні напрями, концепції та художні стратегії;
- творчість ключових представниць жіночого та феміністичного мистецтва, характерні особливості їхніх художніх практик;
- основні підходи до осмислення проблем гендеру, ідентичності, тілесності, соціальних ролей і репрезентації у мистецтві та візуальній культурі;
- особливості використання візуального образу, символу, тексту, фотографії, плаката, медіа та інших засобів художньої комунікації у феміністичних практиках;
- значення жіночого та феміністичного мистецтва для розвитку сучасного мистецтва, дизайну та візуальної культури.

Вміти:

- аналізувати твори жіночого та феміністичного мистецтва з урахуванням їхнього історичного, соціального та культурного контексту;
- виявляти та інтерпретувати візуальні стратегії репрезентації гендеру, ідентичності, тіла та соціальних ролей у мистецтві й дизайні;
- критично оцінювати стереотипні та дискримінаційні моделі репрезентації у візуальній культурі;
- порівнювати різні художні та дизайнерські підходи до висвітлення гендерної проблематики та аргументовано формулювати власну позицію;
- застосовувати набуті знання та аналітичні навички у дизайнерській практиці, створюючи візуальні рішення з усвідомленим ставленням до питань репрезентації, контексту та аудиторії.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	у тому числі				
	Усього	лекції	практичні	семінарські	сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Семестр 8					
Змістовний модуль 1. ВСТУП ДО ФЕМІНІСТИЧНОГО МИСТЕЦТВА					
Тема 1. Предмет, завдання та періодизація дисципліни. Коротка історія західного фемінізму	6	2			4
Тема 2. Жіночі мистецькі практики та історичні передумови появи феміністичного мистецтва	8	2	2		4
Тема 3. Основні етапи розвитку феміністичного мистецтва	8	2	2		4
Тема 4. Співвідношення жіночого та феміністичного мистецтва. Основні ідеї та концепції	12	4	2		6
Тема 5. Аналіз гендерних стереотипів у мистецтві та візуальній культурі	10	2	2		6
Разом за змістовим модулем 1	44	12	8		24
Змістовий модуль 2. ТЕМИ ТА ОБРАЗИ У ФЕМІНІСТИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ					
Тема 6. Мистецтво через призму жіночого погляду	8	2	2		4
Тема 7. Сексуальність та жіноче тіло у мистецтві	8	2	2		4
Тема 8. Приватне як політичне: родина, материнство, домашній простір у мистецтві	6	2			4
Тема 9. Мистецтво як засіб боротьби за права жінок	8	2	2		4
Тема 10. Інтерсекційність – перетин різних форм дискримінації	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 2	38	10	8		20
Змістовий модуль 3. ФЕМІНІСТИЧНІ МИСТЕЦЬКІ СТРАТЕГІЇ ТА ПРАКТИКИ					
Тема 11. Феміністичні стратегії в сучасному мистецтві	8	2	2		4
Тема 12. Традиційні та сучасні феміністичні мистецькі практики	8	2	2		4
Тема 13. Кураторські практики: жіночі виставки та простори	8	2	2		4
Тема 14. Феміністичне мистецтво в Україні	12	4	2		6
Разом за змістовим модулем 3	36	10	8		18

Змістовий модуль 4. ЖІНОЧЕ ТА ФЕМІНІСТИЧНЕ МИСТЕЦТВО У СУЧАСНІЙ КУЛЬТУРІ					
Тема 15. Феміністичний погляд на історію мистецтва: переосмислення художнього канону	8	2	2		4
Тема 16. Феміністична критика образів і репрезентацій у мистецтві та візуальній культурі	8	2	2		4
Тема 17. Жіноче мистецтво у сучасному культурному просторі: видимість, визнання, репрезентація	8	2	2		4
Тема 18. Жінки в історії графічного дизайну	8	2			6
Разом за змістовим модулем 4	32	8	6		18
Усього годин	150	40	30		80
Вид контролю: диференційований залік					

5.2. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин
		ДФН
Змістовний модуль 1. ВСТУП ДО ФЕМІНІСТИЧНОГО МИСТЕЦТВА		
1.	Тема 1. Предмет, завдання та періодизація дисципліни. Коротка історія західного фемінізму Лекція присвячена історії становлення та розвитку феміністичного мистецтва в контексті основних етапів феміністичного руху. Розглядаються процеси емансипації жінок від кінця XIX ст. до сучасності, а також історичні, соціокультурні й політичні передумови, що сприяли розширенню їхньої участі в мистецькому житті. Лекція формує уявлення про роль феміністичного мистецтва у трансформації сучасної культури та візуального середовища. [3, 17, 21, 27, 40, 43, 44]	2
2.	Тема 2. Жіночі мистецькі практики та історичні передумови появи феміністичного мистецтва Лекція присвячена жіночим мистецьким практикам, що передували формуванню феміністичного мистецтва як окремого напрямку у другій половині XX ст. Розглядаються історичні умови професійної діяльності жінок у мистецтві, обмеження доступу до художньої освіти, виставкових можливостей і професійного визнання, а також поступові зміни їхнього становища в культурному середовищі. Особливу увагу приділено творчості художниць, які порушували усталені уявлення про жіночу роль, розширювали тематичні й образні межі мистецтва та формували передумови для появи феміністичного художнього дискурсу. [3, 21, 27, 40, 43]	2
3.	Тема 3. Основні етапи розвитку феміністичного мистецтва Лекція присвячена основним етапам становлення та розвитку феміністичного мистецтва від другої половини XX ст. до сучасності. Розглядається зв'язок художніх практик із різними етапами феміністичного руху, змінами суспільного становища жінок і трансформацією уявлень про гендер, тіло, ідентичність та авторство. Особливу увагу приділено характерним темам, образам, формам і стратегіям, що визначали феміністичне мистецтво в різні періоди.	2

	[3, 17, 21, 27, 40, 43, 44]	
4.	Тема 4. Співвідношення жіночого та феміністичного мистецтва. Основні ідеї та концепції Лекція спрямована на ознайомлення студентів з основними ідеями, концепціями та напрямками феміністичного мистецтва. Розглядається співвідношення жіночого та феміністичного мистецтва, а також вплив різних течій феміністичної думки на формування художніх тем, образів і практик. Особливу увагу приділено ліберальному, радикальному, марксистському, соціалістичному та інтерсекційному фемінізму. Лекція формує уявлення про багатогранність феміністичного мистецтва, його ідейні засади та роль у сучасній культурі й візуальному середовищі. [12, 14, 17, 20, 27, 30, 40]	4
5.	Тема 5. Аналіз гендерних стереотипів у мистецтві та візуальній культурі Лекція присвячена гендерним стереотипам у мистецтві та їхньому впливу на сприйняття ролі жінок і чоловіків у художній культурі. Розглядаються механізми формування гендерних стереотипів, зокрема уявлення про мистецьку професію як переважно чоловічу сферу, а також їхній вплив на можливості професійної реалізації жінок. Особливу увагу приділено жіночим образам і архетипам, що відображають усталені культурні очікування та соціальні ролі. Лекція сприяє розвитку критичного ставлення до стереотипних моделей репрезентації та формуванню більш цілісного уявлення про гендерну проблематику в мистецтві й сучасній візуальній культурі. [1, 2, 12, 15, 20, 29, 32, 33, 43]	2
Змістовий модуль 2. ТЕМИ ТА ОБРАЗИ У ФЕМІНІСТИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ		
6.	Тема 6. Мистецтво через призму жіночого погляду Лекція присвячена концепції «жіночого погляду» як альтернативного способу створення, сприйняття та інтерпретації візуальних образів. Розглядаються особливості жіночих мистецьких практик, внесок художниць у переосмислення традиційних моделей репрезентації та формування нових тем і наративів у мистецтві. Особливу увагу приділено тому, як феміністична критика змінила підходи до зображення жіночого досвіду, тіла, ідентичності та соціальних ролей. Лекція сприяє розвитку навичок критичного аналізу візуальних образів і розумінню багатоманітності сучасної художньої культури. [2, 3, 9, 10, 12, 15, 24, 31, 43]	2
7.	Тема 7. Сексуальність та жіноче тіло у мистецтві Лекція присвячена критичному аналізу репрезентації жіночої сексуальності та тіла у мистецтві. Розглядаються різні підходи до зображення жіночого тіла – від його ідеалізації відповідно до усталених канонів краси до сучасних альтернативних образів, сформованих у жіночих і феміністичних мистецьких практиках. Особливу увагу приділено проблемам об'єктивації, тілесності, насильства та способам деконструкції традиційних моделей репрезентації. Лекція сприяє розвитку критичного мислення й розумінню того, як художні образи відображають і водночас формують суспільні уявлення про жіноче тіло та сексуальність. [3, 9, 10, 15, 24]	2

8.	Тема 8. Приватне як політичне: родина, материнство, домашній простір у мистецтві Лекція присвячена осмисленню приватного досвіду як важливої теми жіночого та феміністичного мистецтва. Розглядаються образи родини, материнства, домашньої праці та повсякденності, а також способи, якими художниці переосмислюють традиційне уявлення про приватну сферу як виключно жіночий простір. Особливу увагу приділено взаємозв'язку особистого досвіду із соціальними та культурними процесами. Лекція сприяє розумінню того, як теми дому, сім'ї та материнства набули у феміністичному мистецтві суспільного й політичного значення. [3, 11, 14, 23, 41, 44]	2
9.	Тема 9. Мистецтво як засіб боротьби за права жінок Лекція присвячена взаємозв'язку між правами жінок та способами їхньої репрезентації у мистецтві. Розглядаються історичні й сучасні образи жінки в контексті влади, підпорядкування, материнства, праці та особистого вибору. Особливу увагу приділено ролі мистецтва як засобу осмислення соціальної нерівності, захисту прав жінок і формування нових моделей гендерної репрезентації. Лекція сприяє розвитку критичного мислення та розумінню того, як мистецькі практики можуть відображати суспільні зміни й впливати на сучасний культурний дискурс. [3, 9, 10, 14, 27, 41]	2
10.	Тема 10. Інтерсекційність – перетин різних форм дискримінації Лекція присвячена теорії інтерсекційності та її значенню для розуміння жіночого і феміністичного мистецтва. Розглядається взаємодія різних форм соціальної нерівності та дискримінації, пов'язаних із гендером, расою, етнічністю, соціальним статусом, віком та іншими чинниками. На прикладах мистецьких творів аналізується, як поєднання різних ідентичностей і життєвих досвідів впливає на художню проблематику, образи та способи репрезентації. Лекція сприяє формуванню багатопланового розуміння сучасної культури та розвитку навичок критичної інтерпретації візуальних образів. [2, 9, 10, 12, 24]	2
Змістовий модуль 3. ФЕМІНІСТИЧНІ МИСТЕЦЬКІ СТРАТЕГІЇ ТА ПРАКТИКИ		
11.	Тема 11. Феміністичні стратегії в сучасному мистецтві Лекція присвячена основним стратегіям, які використовують феміністичні художниці для вираження художніх і соціальних ідей. Розглядаються деконструкція, субверсія, активізм та інші способи переосмислення усталених образів, норм і моделей репрезентації. Особливу увагу приділено тому, як ці стратегії взаємодіють між собою та впливають на розвиток сучасного мистецтва. Лекція сприяє розумінню зв'язку між художньою формою, авторською позицією та соціокультурним контекстом. [3, 10, 13, 14, 25, 26, 45]	2
12.	Тема 12. Традиційні та сучасні феміністичні мистецькі практики Лекція присвячена різноманітним формам і практикам феміністичного мистецтва від 1960–1970-х років до сучасності. Розглядаються перформанс, колективні та активістські проекти, робота з традиційними художніми техніками, а також нові медіа й цифрові практики. Особливу увагу	2

	приділено тому, як феміністичні художниці використовують різні засоби для осмислення гендеру, сексуальності, соціальної нерівності та ідентичності. Лекція формує уявлення про еволюцію феміністичних артпрактик та їхній вплив на сучасне мистецтво і візуальну культуру. [3, 10, 13, 14, 25, 26, 45]	
13.	Тема 13. Кураторські практики: жіночі виставки та простори Лекція присвячена ролі кураторських практик у формуванні видимості та підтримці жіночого і феміністичного мистецтва. Розглядаються основні принципи феміністичного кураторства, підходи до організації виставок та створення інклюзивних мистецьких просторів. Особливу увагу приділено знаковим виставковим проектам і їхньому впливу на переосмислення місця жінок у сучасному мистецькому процесі. Лекція сприяє розумінню того, як кураторська діяльність може впливати на репрезентацію та визнання жіночого мистецтва. [10, 13, 14, 28, 35]	2
14.	Тема 14. Феміністичне мистецтво в Україні Лекція присвячена становленню та розвитку феміністичного мистецтва в Україні від 1990-х років до сучасності. Розглядаються творчі практики провідних українських художниць, а також знакові виставки й мистецькі проекти. Особливу увагу приділено темам, образам і стратегіям, характерним для українського феміністичного мистецтва, його зв'язку із суспільними та культурними трансформаціями. Лекція формує уявлення про місце феміністичних практик у сучасному українському мистецтві та їхню роль у ширшому культурному контексті. [1, 4, 5, 6, 10, 11, 16, 19, 23, 34, 36, 37, 38]	4
Змістовий модуль 4. ЖІНОЧЕ ТА ФЕМІНІСТИЧНЕ МИСТЕЦТВО У СУЧАСНІЙ КУЛЬТУРІ		
15.	Тема 15. Феміністичний погляд на історію мистецтва: переосмислення художнього канону Лекція присвячена феміністичному переосмисленню традиційної історії мистецтва та проблемі формування художнього канону. Розглядаються причини тривалої недостатньої представленості жінок-художниць у мистецьких наративах, освітніх програмах, музейних колекціях і професійному середовищі. Особливу увагу приділено тому, як феміністичні дослідниці та художниці сприяли перегляду усталених уявлень про «великого митця», авторство, художню цінність і значення жіночої творчості. Лекція формує критичне розуміння художнього канону як історично сформованої та змінної системи. [2, 3, 17, 21, 22, 39, 43, 44]	2
16.	Тема 16. Феміністична критика образів і репрезентацій у мистецтві та візуальній культурі Лекція присвячена основним підходам феміністичної критики до аналізу образів і способів репрезентації жінок у мистецтві та візуальній культурі. Розглядаються поняття об'єктивації, стереотипізації, «чоловічого погляду», авторської позиції та візуальної влади. Особливу увагу приділено тому, як художні й медійні образи відображають та формують уявлення про гендерні ролі, тіло, сексуальність і соціальну ідентичність. Лекція сприяє розвитку навичок критичного аналізу візуальної інформації та усвідомленого сприйняття сучасного культурного середовища. [3, 10, 17, 21, 39, 43, 44]	2

17.	Тема 17. Жіноче мистецтво у сучасному культурному просторі: видимість, визнання, репрезентація Лекція присвячена становищу жіночого мистецтва у сучасному культурному просторі та проблемам його видимості, професійного визнання й репрезентації. Розглядається присутність жінок у виставкових проєктах, музейних колекціях, професійних рейтингах і міжнародних мистецьких подіях. Особливу увагу приділено змінам, що відбуваються під впливом феміністичної критики та переосмислення традиційного художнього канону. Лекція формує уявлення про сучасні механізми визнання жіночої творчості та її місце у глобальному мистецькому процесі. [3, 7, 8, 10, 11, 14, 22, 27]	2
18.	Тема 18. Жінки в історії графічного дизайну Лекція присвячена внеску жінок у становлення та розвиток графічного дизайну від кінця XIX ст. до сучасності. Розглядаються професійні можливості та обмеження, з якими стикалися жінки-дизайнерки, а також їхня роль у розвитку плаката, книжкової та журнальної графіки, типографіки, айдентики й цифрового дизайну. На прикладах творчості відомих дизайнерок простежуються зміни художньої мови, професійного статусу та видимості жінок у дизайнерській сфері. Лекція сприяє розширенню уявлень про історію графічного дизайну та переосмисленню внеску жінок у формування сучасної візуальної культури. [9, 14, 22, 41, 44]	2
Усього годин за 8 семестр		40

5.4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин
		ДФН
Змістовний модуль 1. ВСТУП ДО ФЕМІНІСТИЧНОГО МИСТЕЦТВА		
1.	Тема 2. Жіночі мистецькі практики та історичні передумови появи феміністичного мистецтва 1. Ознайомитися із запропонованою літературою та онлайн ресурсами. 2. Підготувати біографічну довідку про одну зі згаданих в ході лекції жінок-художниць.	2
2.	Тема 3. Основні етапи розвитку феміністичного мистецтва 1. Скласти хронологічну схему розвитку феміністичного мистецтва, визначивши основні етапи, ключові події та характерні мистецькі практики кожного періоду. 2. Порівняти два етапи розвитку феміністичного мистецтва за такими критеріями: основні проблеми, художні стратегії, медіа, ставлення до жіночого тіла, авторства та соціального активізму.	2
3.	Тема 4. Співвідношення жіночого та феміністичного мистецтва. Основні ідеї та концепції 1. Знайти приклади суфражистських плакатів. Відповісти на запитання: які теми та образи вони використовують? Обрати один з плакатів і зробити його аналіз. 2. Проаналізувати 3 твори феміністичного мистецтва різних десятиліть і визначити, як у них змінюються тематика, художні засоби та способи репрезентації жіночого досвіду.	2

4.	Тема 5. Аналіз гендерних стереотипів у мистецтві та візуальній культурі 1. Обрати відомий художній твір або серію робіт, на яких зображені жінки та чоловіки. Проаналізувати, як гендер та пов'язані з ним стереотипи впливають на репрезентацію персонажів у творі. Особливу увагу слід звернути на такі аспекти, як пози, ролі, одяг, емоції та контекст, в якому зображуються жінки або чоловіки. 2. Створити ескіз або концепцію художнього твору, який протистоїть традиційним архетипам жінок у мистецтві («мадонна», «муза», «фатальна жінка» тощо). Важливо представити інший, нетиповий образ, який би показав жінку в новому, неклішованому світі.	2
Змістовий модуль 2. ТЕМИ ТА ОБРАЗИ У ФЕМІНІСТИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ		
5.	Тема 6. Мистецтво через призму жіночого погляду 1. Обрати одну з жінок-художниць, чії твори згадувалися протягом лекції, і ознайомитися з її творчістю. Дати відповідь на запитання: як у її роботах втілюється концепція жіночого погляду? 2. Ознайомитися з есе Лори Малві «Візуальна насолода і наративний фільм» та дати відповідь на запитання: як ідеї Лори Малві можуть бути застосовані до сучасного мистецтва та візуальної культури? Чи змінилася репрезентація жінок з часу написання цього есе?	2
6.	Тема 7. Сексуальність та жіноче тіло у мистецтві 1. Обрати картину або скульптуру, на якій зображено жіноче тіло. Описати, як у цьому творі представлено жіночність та сексуальність. Які емоції та почуття може викликати це зображення у глядача? Як цей твір відповідає або кидає виклик уявленням про жіночу сексуальність? 2. Написати есе на тему: «Вплив феміністичного руху на репрезентацію жіночого тіла у мистецтві».	2
7.	Тема 9. Мистецтво як засіб боротьби за права жінок 1. Обрати одну з феміністичних художниць, ознайомитися з інформацією про її творчість і підготувати есе на тему: «Актуалізація теми боротьби за права жінок у творчості художниці». 2. Підготувати презентацію на тему: «Трансформація традицій зображення матері та дитини у сучасному мистецтві».	2
8.	Тема 10. Інтерсекційність – перетин різних форм дискримінації 1. Обрати одного художника або художницю (наприклад, Керрі Мей Вімс, Ширін Нешат чи ін.) та проаналізувати, як інтерсекційний підхід впливає на його/її творчість. Які форми пригнічення та ідентичності репрезентують їхні твори? 2. Створити презентацію на тему: «Інтерсекційний підхід у мистецтві». Для цього обрати три роботи різних митців та пояснити, як ці твори висвітлюють перетин форм ідентичності та дискримінації.	2
Змістовий модуль 3. ФЕМІНІСТИЧНІ МИСТЕЦЬКІ СТРАТЕГІЇ ТА ПРАКТИКИ		
9.	Тема 11. Феміністичні стратегії в сучасному мистецтві 1. Обрати одну із феміністичних мистецьких стратегій. Знайти твори мистецтва, при створенні яких було використано обрану стратегію, та проаналізувати, яким чином ці твори порушують чи переосмислюють гендерні норми.	2

	2. Обрати одну з художниць, яка використовувала феміністичні стратегії у своїх творах (Ханна Вілке, Мері Келлі, Марта Рослер та ін.). Підготувати презентацію про її творчу біографію, ключові роботи та вплив феміністичних ідей на її твори.	
10.	Тема 12. Традиційні та сучасні феміністичні мистецькі практики 1. Підготувати есе про одну з феміністичних мистецьких практик (перформанс, інсталяція, цифрове мистецтво, звукове мистецтво тощо), розкриваючи її роль у висвітленні гендерних питань. 2. Підготувати біографічну довідку про одну з художниць-феміністок, згаданих у лекції, з акцентом на основні феміністичні мистецькі практики у її творчості.	2
11.	Тема 13. Кураторські практики: жіночі виставки та простори 1. Обрати одну з феміністичних виставок (наприклад, «Womanhouse», «WACK!» або ін.) і проаналізувати її з точки зору кураторської практики: методи організації експозиції, порушені теми, вплив на мистецьке середовище. 2. Розробити концепцію виставки, яка б підтримувала діяльність жінок-художниць, орієнтуючись на принципи феміністичної кураторської практики.	2
12.	Тема 14. Феміністичне мистецтво в Україні 1. Прочитати статтю Соломії Павличко «Чи можливий в Україні фемінізм?» зі збірки «Фемінізм: статті, дослідження, бесіди та інтерв'ю». С. 167-176. 2. Ознайомитися з розділом «П'ять імен українських художниць у сучасному мистецтві початку ХХІ ст.: Ксенія Гнилицька, Анна Звягінцева, Жанна Кадірова, Лада Наконечна, Леся Хоменко» з книги «Чому в українському мистецтві є великі художниці». С. 84-103. Продумати відповідь на запитання: які аспекти творчості цих художниць можна вписати у феміністичний контекст? Текст – за посиланням: https://pinchukartcentre.org/wp-content/uploads/2026/04/womanartist_ua.pdf	2
Змістовий модуль 4. ЖІНОЧЕ ТА ФЕМІНІСТИЧНЕ МИСТЕЦТВО У СУЧАСНІЙ КУЛЬТУРІ		
13.	Тема 15. Феміністичний погляд на історію мистецтва: переосмислення художнього канону 1. Проаналізувати традиційний перелік «ключових» митців певного історичного періоду та визначити, наскільки в ньому представлені жінки-художниці. 2. Порівняти творчість відомого художника і художниці одного періоду або напряму, звернувши увагу на відмінності їхнього професійного становища, можливостей для освіти, виставкової діяльності та подальшого визнання.	2
14.	Тема 16. Феміністична критика образів і репрезентацій у мистецтві та візуальній культурі 1. Проаналізувати 3-4 візуальні образи з мистецтва, реклами, фотографії або масової культури з позицій феміністичної критики, звертаючи увагу на гендерні ролі, стереотипізацію, об'єктивацію та авторську позицію. 2. Виявити приклад стереотипної гендерної репрезентації у сучасній візуальній культурі та запропонувати альтернативний принцип її подання, пояснивши, як зміна композиції, ракурсу, тексту, контексту або образної системи впливає на зміст.	2

15.	Тема 17. Жіноче мистецтво у сучасному культурному просторі: видимість, визнання, репрезентація Відвідати місцевий музей або галерею та проаналізувати з феміністичної перспективи експозицію цієї культурної інституції. Скласти короткий звіт у формі есе, в якому: - зазначити, чи представлені роботи жінок-художниць, і як вони представлені у порівнянні з роботами чоловіків, - проаналізувати, як у вибраних творах представлені жінки, - зазначити, чи є в експозиції інформація про жінок-авторів, якщо такі є, - описати, які феміністичні аспекти можна розглянути в роботах художниць (або не має таких аспектів).	2
	Усього годин за семестр	30

5.5. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт (теми)	Кількість годин	Вид контролю
		ДФН	
Змістовний модуль 1. ВСТУП ДО ФЕМІНІСТИЧНОГО МИСТЕЦТВА			
1.	Тема 1. Предмет, завдання та періодизація дисципліни. Коротка історія західного фемінізму Опрацювати рекомендовану навчальну та наукову літературу	4	поточний
2.	Тема 2. Жіночі мистецькі практики та історичні передумови появи феміністичного мистецтва Підготуватися до практичного заняття	4	поточний
3.	Тема 3. Основні етапи розвитку феміністичного мистецтва Підготуватися до практичного заняття	4	поточний
4.	Тема 4. Співвідношення жіночого та феміністичного мистецтва. Основні ідеї та концепції Підготуватися до практичного заняття	6	поточний
5.	Тема 5. Аналіз гендерних стереотипів у мистецтві та візуальній культурі Підготуватися до практичного заняття	6	поточний
Змістовий модуль 2. ТЕМИ ТА ОБРАЗИ У ФЕМІНІСТИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ			
6.	Тема 6. Мистецтво через призму жіночого погляду Підготуватися до практичного заняття	4	поточний
7.	Тема 7. Сексуальність та жіноче тіло у мистецтві Підготуватися до практичного заняття	4	поточний

8.	Тема 8. Приватне як політичне: родина, материнство, домашній простір у мистецтві Проаналізувати 2 твори жіночого мистецтва, у яких осмислюються теми родини, материнства, домашньої праці чи повсякденності. Визначити способи перетворення приватного досвіду на суспільно значуще художнє висловлювання та порівняти використані авторами художні стратегії	4	поточний
9.	Тема 9. Мистецтво як засіб боротьби за права жінок Підготуватися до практичного заняття	4	поточний
10.	Тема 10. Інтерсекційність – перетин різних форм дискримінації Підготуватися до практичного заняття	4	поточний
Змістовий модуль 3. ФЕМІНІСТИЧНІ МИСТЕЦЬКІ СТРАТЕГІЇ ТА ПРАКТИКИ			
11.	Тема 11. Феміністичні стратегії в сучасному мистецтві Підготуватися до практичного заняття	4	поточний
12.	Тема 12. Традиційні та сучасні феміністичні мистецькі практики Підготуватися до практичного заняття	4	поточний
13.	Тема 13. Кураторські практики: жіночі виставки та простори Підготуватися до практичного заняття	4	поточний
14.	Тема 14. Феміністичне мистецтво в Україні Підготуватися до практичного заняття	6	поточний
Змістовий модуль 4. ЖІНОЧЕ ТА ФЕМІНІСТИЧНЕ МИСТЕЦТВО У СУЧАСНІЙ КУЛЬТУРІ			
15.	Тема 15. Феміністичний погляд на історію мистецтва: переосмислення художнього канону Підготуватися до практичного заняття	4	поточний
16.	Тема 16. Феміністична критика образів і репрезентацій у мистецтві та візуальній культурі Підготуватися до практичного заняття	4	поточний
17.	Тема 17. Жіноче мистецтво у сучасному культурному просторі: видимість, визнання, репрезентація Підготуватися до практичного заняття	4	поточний
18.	Тема 18. Жінки в історії графічного дизайну Дослідити творчість однієї з представниць	6	поточний

	графічного дизайну XX–XXI ст. На прикладі 3-5 робіт проаналізувати особливості її візуальної мови, професійну діяльність та внесок у розвиток графічного дизайну. Результати представити у формі презентації.		
	Усього годин за 8 семестр	80	Підсумковий контроль – диференційований залік

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

- **Словесні:** лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда.
- **Наочні:** презентація, ілюстрація, демонстрація.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, репродуктивно-варіативні, пошукові, творчі, проблемно-пошукові, інтегративні.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з ілюстративним матеріалом.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості;
- добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи діагностики:

- **методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;
- **методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування; реферативно-дослідницька робота; есе, презентація;
- **методи творчо-пошукового контролю:** творчо-пошукове тестування; аналіз образно-емоційної складової творів; укладання словника мистецтвознавчих термінів;
- **методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Навчальні досягнення з дисципліни оцінюються за модульно-

рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поетапної звітності, поточного контролю, модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. Розрахунок рейтингових балів за видами контролю:

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування лекцій	1	20	20
2	Відвідування практичних занять	1	15	15
3	Робота на практичних заняттях	10	15	150
4	Самостійна робота	5	3	15
Максимальна кількість балів за поточну роботу дорівнює 100 балів				200
Мінімальна кількість балів за поточну роботу дорівнює 60 балів				100
Коефіцієнт визначення успішності ($100/200 = 0,50$)				0,50
Вид контролю: Диференційований залік (сума балів за видами робіт)				
Підсумковий рейтинговий бал				100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Максимальна кількість балів, які може отримати студент за роботу на практичному занятті – **10 балів. Робота студентів оцінюється під час кожного практичного заняття від 0 (мін.) до 10 балів (макс.).**

Вид заняття: практичні заняття згідно навчального плану програми передбачені у формі виконаних завдань. Упродовж семестру робота студента оцінюється *під час кожного практичного заняття*.

Вид завдання – підготовка завдання по темі. Формат підготовки зазначений в кожному окремому завданні.

Критерії оцінювання практичної роботи	К-сть балів
<i>Виконання завдань, в яких:</i>	
● Глибоке і повне розкриття питання, подане власне бачення питання	4 бали
● Застосування фахової термінології	3 бали
● Індивідуальний креативний підхід	2 бали
● Вчасність подання	1 бал
Разом:	10 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Максимальна кількість балів, які може отримати студент за самостійну роботу – **5 балів**. Оцінюється кожна самостійна робота від **0 (мін.) до 5 балів (макс.)**. Самостійна робота оцінюється від 0 до 5 балів. При виставленні оцінки за виконання самостійної роботи враховується рівень виконання роботи згідно наведених нижче критеріїв оцінювання. Кількість балів за під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності
- презентація результатів роботи на практичних заняттях.

Критерії оцінювання самостійної роботи	К-сть балів
● Глибоке і повне розкриття питання, подане власне бачення питання, застосовується фахова термінологія	5 балів
● Глибоке розкриття питання, подане власне бачення питання, проте фахова термінологія використовується не достатньо активно	4 балів
● Відповідь повна, проте наявні незначні неточності	3 бали
● Тема розкрита неповно, наявні очевидні помилки	2 бали
● Завдання виконано на компілятивному рівні, відсутня власна думка	1 бали
● Тему не розкрито	0 балів

ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Максимальна кількість балів, які може отримати студент за модульний контроль – **25 балів**. Модульний контроль оцінюється від **0 (мін.) до 25 балів (макс.)**. Модульна контрольна робота є підсумком певного етапу вивчення дисципліни. Його мета – виявлення етапів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Модульний контроль знань та вмінь студентів проводиться згідно з тематичним планом і здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу.

Вид заняття: модульний контроль проводиться у формі письмової контрольної роботи (тесту), яка висвітлює обрану тему Кожний модуль, окрім уніфікованої системи оцінювання, залежить від дотримання наступних вимог:

- повний обсяг виконання роботи;
- відповідність темі роботи;
- якість виконання письмової роботи;
- самостійність її виконання;

- творчий підхід у виконанні роботи;
- охайність та вчасність подання;
- самостійність аналізу та викладення матеріалу.

Оцінювання відбувається після підсумкового аналізу письмових робіт студентів.

Критерії оцінювання	К-ть балів
• володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував здатність робити висновки й обґрунтовувати свою позицію на основі проведених спостережень.	21 – 25
• володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньо високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував здатність робити висновки на основі проведених спостережень.	17 – 20
• володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи, з допущенням певних помилок; • продемонстрував недостатні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень.	13 – 16
• студент в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував посередні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень	9 – 12
• студент виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував неготовність грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень	5 – 8
• студент виявив незадовільний рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував невміння послідовно, грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень	1 – 4

ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Семестровий контроль за навчальним планом відповідно до освітньо-професійної програми передбачений у вигляді **диференційованого заліку**, який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом вивчення дисципліни. При виставленні оцінки за семестровий контроль враховується рівень виконання робіт на всіх етапах навчання за дисципліною.

Розподіл балів за 100-бальною шкалою

Розподіл балів за 100-бальною шкалою							
Поточний контроль (ПК)							
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання						
	Відвідування лекцій	Відвідування практичних і семінарів	Семінарські	Практичні	Самостійні	МКР	Разом
Змістовний модуль 1. ВСТУП ДО ФЕМІНІСТИЧНОГО МИСТЕЦТВА							
Тема 1. Предмет, завдання та періодизація дисципліни. Коротка історія західного фемінізму	1				5		6
Тема 2. Жіночі мистецькі практики та історичні передумови появи феміністичного мистецтва	1	1		10			12
Тема 3. Основні етапи розвитку феміністичного мистецтва	1	1		10			12
Тема 4. Співвідношення жіночого та феміністичного мистецтва. Основні ідеї та концепції	2	1		10			13
Тема 5. Аналіз гендерних стереотипів у мистецтві та візуальній культурі	1	1		10			12
Разом за змістовим модулем 1	6	4		40	5		55
Змістовий модуль 2. ТЕМИ ТА ОБРАЗИ У ФЕМІНІСТИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ							
Тема 6. Мистецтво через призму жіночого погляду	1	1		10			12
Тема 7. Сексуальність та жіноче тіло у мистецтві	1	1		10			12
Тема 8. Приватне як політичне: родина, материнство, домашній простір у мистецтві	1				5		6
Тема 9. Мистецтво як засіб боротьби за права жінок	1	1		10			12
Тема 10. Інтерсекційність – перетин різних форм дискримінації	1	1		10			12
Разом за змістовим модулем 2	5	4		40	5		54
Змістовий модуль 3. ФЕМІНІСТИЧНІ МИСТЕЦЬКІ СТРАТЕГІЇ ТА ПРАКТИКИ							

Тема 11. Феміністичні стратегії в сучасному мистецтві	1	1		10			12
Тема 12. Традиційні та сучасні феміністичні мистецькі практики	1	1		10			12
Тема 13. Кураторські практики: жіночі виставки та простори	1	1		10			12
Тема 14. Феміністичне мистецтво в Україні	2	1		10			13
Разом за змістовим модулем 3	5	4		40			49
Змістовий модуль 4. ЖІНОЧЕ ТА ФЕМІНІСТИЧНЕ МИСТЕЦТВО У СУЧАСНІЙ КУЛЬТУРІ							
Тема 15. Феміністичний погляд на історію мистецтва: переосмислення художнього канону	1	1		10			12
Тема 16. Феміністична критика образів і репрезентацій у мистецтві та візуальній культурі	1	1		10			12
Тема 17. Жіноче мистецтво у сучасному культурному просторі: видимість, визнання, репрезентація	1	1		10			12
Тема 18. Жінки в історії графічного дизайну	1				5		6
Разом за змістовим модулем 4	4	3		30	5		42
Усього балів	20	15		150	15		100
Вид контролю: диференційований залік							

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Жіноче та феміністичне мистецтво» для здобувачів вищої освіти за першим освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр») за спеціальністю 022 «Дизайн», ОПП «Графічний дизайн». КДАДПМД імені М. Бойчука. 2026. 25 с.
2. Слайди, презентації.
3. Демонстраційний дидактичний матеріал.
4. Онлайн платформи Telegram, Classroom, Moodle.

10. Рекомендовані джерела інформації

10.1. Основна література

1. Закон України Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. *Відомості Верховної Ради України*, 2005, № 52, ст. 561. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>.
2. Гендерний підхід: історія, культура, суспільство: хрестоматія. Ред. Л. Гентош, О. Кісь. Львів : Класика, 2003. 252 с. URL: <https://uamoderna.com/images/biblioteka/gender-approach-anthology.pdf>.
3. Криза Д. Велика важлива книжка про мистецтво (тепер і про жінок!). Київ : Видавництво «ArtHuss», 2023. 308 с.
4. Леонтьєва О. В. Вихідці з етнічних українських земель на Венеційській бієнале: Луїза Невельсон. *Мистецтвознавчі записки* : зб. наук. пр. 2023. Вип. 44. С. 69-74. DOI 10.32461/2226-2180.44.2023.293918.
5. Леонтьєва О. В. Квір-мистецтво у фокусі 60-ї Венеційської бієнале: переосмислення ідентичностей. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 2024. Вип. 81, том 2. С. 49-54. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/81-2-6>.
6. Леонтьєва О. В. Роль жінок-художниць у презентації сучасного українського мистецтва на Венеційській бієнале: гендерний аналіз. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2024. № 2. С. 152–158. DOI 10.32461/2226-3209.2.2024.308379.
7. Леонтьєва О. В. Феміністичне мистецтво на Венеційській бієнале-2024: у пошуках гендерного балансу. *У пошуку нових сенсів полікультурного світу. Повоєнний діалог культур* : матеріали Міжнародної наук. конф., 16-17 травня 2024 р. Київ : НАКККиМ, 2024. С. 534-537.
8. Леонтьєва О., Бистра М. Репрезентація жіночого досвіду в сучасній музейній практиці: виставка «Бути жінкою в античних Помпеях». *Proceedings of the XXII International Scientific and Practical Conference*. Kraków, Poland. 02-05 June 2026. Pp. 30-33.
9. Образ, тіло, порядок. Гендерні дослідження в міждисциплінарному спектрі. Антологія за ред. К. Міщенко, С. Штретлінг. Київ : Медуза, 2014. 232 с. URL: <https://genderindetail.org.ua/library/suspilstvo/antologiya-obraz->

tilo-poryadok-134837.html.

10. Право на істину. Розмови про мистецтво і фемінізм. Збірка інтерв'ю. За ред. О. Брюховецької і Л. Кульчинської. Київ : Видавничий будинок «АВАНТПОСТ-ПРИМ», 2019. 283 с. URL: https://www.roomtobloom.eu/wp-content/uploads/2021/10/The-Right-to-Truth_WEB-1.pdf
11. Чому в українському мистецтві є великі художниці. Київ: Publish Pro, 2019. 224 с. URL: https://pinchukartcentre.org/wp-content/uploads/2026/04/womanartist_ua.pdf.
12. Шевченко З. В. Словник гендерних термінів. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю., 2016. URL: <https://a-z-gender.net/ua/intersekcijnij-feminizm.html>.
13. Brown S. Feminist Curating: What it means and why it matters. Faculty & Staff Scholarship. 2020. 2947. URL: https://researchrepository.wvu.edu/faculty_publications/2947.
14. The Art of Feminism: Images That Shaped the Fight for Equality. Ed. H. Reckitt. London : Tate Publishing, 2022. 320 p.

10.2. Допоміжна література

15. Боряк О., Маєрчик М. Тіло в контексті культурно-антропологічних студій: ретроспекція та сучасні підходи. *Тіло в текстах культур* : зб. матеріалів наук. конф. НАН України. Київ, 2003. С. 7-18. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/15654>
16. Гендерні перетворення в Україні. Київ: АДЕФ-Україна, 2007. 165 с. URL: https://gender.org.ua/images/lib/genderni_peretvorennnya.pdf
17. де Бовуар С. Друга стаття. Перекл. з французької Н. Воробйової, П. Воробйова, Я. Собко: В 2 т. Том 1. К.: Основи, 1994. 390 с. Том 2. К.: Основи, 1995. 392 с.
18. Дяченко А. В. Гендерні особливості художніх практик України і Сходу в сучасному контексті. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2023. № 3. С. 117–123.
19. Жіночі студії в Україні: Жінка в історії та сьогодні: Монографія / За заг. ред. Л. О. Смоляр. – Одеса: Астропринт, 1999. 440 с.
20. Кімел М.С. Гендероване суспільство. Київ: Сфера, 2003. 490 с. Бібліотека НАКККиМ.
21. Кісь О. Бунтівна наука: феміністська парадигма в культурній та соціальній антропології (західний досвід). *Сучасність*. 2008. № 10. С. 43-51.
22. Кісь О. Жіноча історія як напрямок історичних досліджень: становлення феміністської методології. *Український історичний журнал*. 2012. № 2. С. 159-172.
23. Кісь О. Фемінізм в Україні: кроки назустріч собі. Ч. 3. Жіночий активізм. URL: <https://genderindetail.org.ua/season-topic/gender-after-euromaidan/feminizm-v-ukraini-kroki-nazustrich-sobi-ch-3-zhinochiy-aktivizm-1341057.html>.
24. Колієва І. Жіноча суб'єктивність у постмодерному світі «нового фемінізму». *Наукові записки Національного університету «Острозька*

- академія». Серія «Гендерні дослідження». Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2016. Вип. 2. С. 73-80.
25. Копилова Н. Гендерні варіації фемінності у сучасних українських художніх практиках. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. Випуск 43/2022. С. 62-68. DOI:10.35619/ucrmk.vi43.581.
26. Луцишина Д. В. Жіночі арт-практики у контексті світової культури ХХ століття. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2020. № 4. С. 70-74.
27. Маланчук-Рибак О. З. Жіночий рух як ідеологія і практика суспільних змін. *Основи теорії гендеру*. Навчальний посібник. Київ : К.І.С., 2004. С. 182-218. Бібліотека НАКККиМ.
28. Мартиненко Н. Як вишити фемінізм: схеми і техніки (виставка «TEXTUS. Вишивка, текстиль, фемінізм»). *Критика феміністична*. 2018. № 1. С. 111-116.
29. Марценюк Т. Гендер для всіх. Виклик стереотипам. Київ: Основи, 2018. 256 с.
30. Марценюк Т. Чому не варто боятися фемінізму. Київ : КОМОРА, 2018. 328 с.
31. Малві Л. Візуальна насолода і наративний фільм. *І. Незалежний культурологічний часопис*. 2000. № 17. С. 130-140. URL: <http://www.ji.lviv.ua/n17texts/17-zmist.htm>. Бібліотека НАКККиМ.
32. Мат'є Н. К. Він – культура, вона – натура? *І. Незалежний культурологічний часопис*. 2000. № 17. С. 4-20. URL: <http://www.ji.lviv.ua/n17texts/17-zmist.htm>. Бібліотека НАКККиМ.
33. Оксамитна С. М. Гендерні ролі та стереотипи. *Основи теорії гендеру*. Навчальний посібник. Київ : К.І.С., 2004. С. 157-181. Бібліотека НАКККиМ.
34. Павличко С. Фемінізм. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. 322 с.
35. Репрезентація фемінізму. Кураторський посібник за ред. О. Погребняк, Д. Чепурного, К. Яковленко. Київ: ІЗОЛЯЦІЯ, 2020. С. 105-116. https://www.academia.edu/48902921/Curatorial_Handbook
36. Хома Т. Чи був фемінізм в Україні? *І. Незалежний культурологічний часопис*. 2000. № 17. С. 21-27. URL: <http://www.ji.lviv.ua/n17texts/homa.htm>. Бібліотека НАКККиМ.
37. Чепелик О. Арт + фемінізм 2020: український і світовий контексти. *Мистецтвознавство України*. 2021, (20), С. 96–113. <https://doi.org/10.31500/2309-8155.20.2020.220928>.
38. Шелковіна А. Гендерний суб'єкт в арт-практиках радянського та пострадянського простору. *Гендерна проблематика та антропологічні горизонти*. Матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2013. С. 222-229.
39. Broude N., Garrard M. D. Feminist Art History and the Academy: Where Are We Now? *Women's Studies Quarterly*, Vol. 25, No. 1/2, Spring - Summer 1997. P. 212-222. URL: <https://www.jstor.org/stable/40005432>.

40. Friedan B. *The Feminine Mystique*. London : Penguin, 2010. 368 p.
41. Frigeri F. *Le donne dell'arte*. Milano: 24 Ore Cultura, 2020. 176 p.
42. Kris E., Kurz O. *Legend, Myth, and Magic in the Image of the Artist. A Historical Experiment*. New Haven and London : Yale University Press, 1979. 160 p. URL: <https://dokumen.pub/legend-myth-and-magic-in-the-image-of-the-artist-9780300161793.html>
43. Nochlin L. Why Have There Been No Great Women Artists? *ARTnews*. 69 № 9, 1971. P. 22-39, 67-71. URL: https://www.writing.upenn.edu/library/Nochlin-Linda_Why-Have-There-Been-No-Great-Women-Artists.pdf.
44. Parker R., Pollock G. *Old Mistresses: Women, Art and Ideology*. London : Bloomsbury Academic, 2020. 256 p. URL: https://books.google.com.ua/books/about/Old_Mistresses.html?id=Sm3-DwAAQBAJ&redir_esc=y.
45. White-Hartman M. *A Feminist Inheritance? Questions of Subjectivity and Ambivalence in Palence in Paul McCar aul McCarthy, Mike Kelley and Robert Gober. A dissertation submitted of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy, The City University of New York, 2014. 309 p.* URL: https://academicworks.cuny.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1333&context=gc_etds.

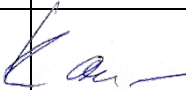
10.3. Інформаційні ресурси

46. Електронна бібліотека: <https://gender.org.ua/>.
47. Матеріали The Clayman Institute for Gender Research at Stanford University: <https://gender.stanford.edu/>.
48. Матеріали проєкту «WoMo»: <https://womo.ua/>.
49. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
50. Словник гендерних термінів (основна термінологія в галузі гендеру та фемінізму): <http://a-z-gender.net/ua/>.
51. Сайт «Гендер в деталях»: <https://genderindetail.org.ua/>.

Л И С Т
узгодження робочої навчальної програми
з дисципліни **Жіноче та феміністичне мистецтво,**
(назва навчальної дисципліни)

складеної відповідно до освітньо-професійної програми підготовки
бакалаврів за напрямом/спеціальністю 022 «Дизайн», ОПП
(бакалаврів/магістрів) (шифр та назва напрям/спеціальності)
«Графічний дизайн»,

розробленої
доцентом кафедри ММО, доктором філософії Леонтєвою О. В.
(вказати посади, наукові ступені та/або вчені (почесні) звання авторів, їхні ПІБ)

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – мистецтвознавства і мистецької освіти _____ (назва кафедри)	Кашшай О.С.		27.08.2026 Протокол №1
Випускова кафедра – Кафедра графічного дизайну _____ (назва кафедри)	Петрова І.В.		26.08.2026 Протокол №1